TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Xuất khẩu gạo bứt phá mạnh vào Trung Quốc, Bộ Công Thương khẳng định vai trò xúc tiến thị trường

08:09 11/12/2025

Sau các đoàn công tác của Bộ Công Thương sang Trung Quốc làm việc, xuất khẩu gạo Việt Nam vào thị trường này đã tăng trưởng mạnh mẽ, mở rộng đáng kể dư địa kinh doanh cho doanh nghiệp trong bối cảnh tổng sản lượng xuất khẩu chung của cả nước suy giảm. Đây là thông tin được ông Trần Quốc Toản, Phó Cục trưởng Cục Xuất nhập khẩu (Bộ Công Thương) chia sẻ tại Hội nghị "Kinh doanh xuất khẩu gạo" ngày 10/12 tại TP. Hồ Chí Minh.

Xúc tiến thương mại bài bản, Trung Quốc thành điểm sáng xuất khẩu của gạo Việt

Kim ngạch xuất khẩu giảm, nhưng thị trường Trung Quốc và Ghana tăng đột biến

Ông Trần Quốc Toản cho biết, lũy kế 11 tháng năm 2025, Việt Nam đã xuất khẩu khoảng 7,53 triệu tấn gạo, đạt trên 3,85 tỷ USD. Mức giá xuất khẩu bình

quân ước đạt 511,9 USD/tấn. Cả khối lượng và giá trị xuất khẩu đều giảm trên 27% so với cùng kỳ năm 2024, vốn là năm kỷ lục của ngành gạo.

Philippines vẫn là thị trường nhập khẩu lớn nhất của gạo Việt Nam với hơn 3,3 triệu tấn, chiếm 40,4% tổng lượng xuất khẩu. Tuy nhiên, lượng gạo xuất sang thị trường này đã giảm 24,29% so với cùng kỳ. Indonesia đứng thứ hai với gần 988.600 tấn, tương đương khoảng 13% thị phần.

Đáng chú ý, một số thị trường đã ghi nhận tăng trưởng mạnh mẽ trong 11 tháng năm 2025:

Trung Quốc đạt trên 686.000 tấn, chiếm khoảng 9% thị phần, tăng hơn 165% so với cùng kỳ và có xu hướng tiếp tục nhập khẩu để dự trữ.

Ghana đạt 873.000 tấn, chiếm hơn 11,5% thị phần và tăng trên 52% so với cùng kỳ.

Lý giải nguyên nhân xuất khẩu gạo sang Philippines giảm mạnh, ông Toản cho rằng, yếu tố then chốt là việc nước này siết lại nhập khẩu trong bốn tháng cuối năm, khiến đà mua vốn rất mạnh từ đầu năm bị chững lại.

Bộ Công Thương chủ động mở thị trường

Trước bối cảnh thị trường lớn như Philippines điều chỉnh giảm nhập khẩu, Bộ Công Thương cùng Hiệp hội Lương thực Việt Nam đã đẩy mạnh công tác xúc tiến thương mại.

Ông Toản cho biết, ngay khi nhìn nhận thị trường Trung Quốc có tín hiệu tốt trở lại từ cuối năm 2024 và ba tháng đầu năm 2025, Bộ đã kịp thời tổ chức hai đoàn xúc tiến. Một đoàn sang Quảng Châu, Quảng Đông vào tháng 6/2025 và một đoàn do lãnh đạo Bộ dẫn đầu làm việc với các đối tác tại Mỹ trong tháng 8/2025. Nhờ cách tiếp cận chủ động này, kim ngạch xuất khẩu gạo sang Trung Quốc đã có bước phát triển đáng chú ý, với mức tăng trưởng trên 165% so với thời gian trước.

Hội nghị "Kinh doanh xuất khẩu gạo" ngày 10/12 tại TP. Hồ Chí Minh

Bộ Công Thương cũng dự kiến phối hợp với Hiệp hội Lương thực Việt Nam và các doanh nghiệp tổ chức một đoàn công tác sang Philippines ngay sau khi thị trường này mở cửa nhập khẩu trở lại. Đoàn sẽ tập trung đi kinh doanh, thăm lại hệ thống khách hàng, tìm hiểu kỹ hơn nhu cầu và những yêu cầu mới từ phía đối tác.

Không chỉ tập trung vào các thị trường truyền thống, Bộ Công Thương sẽ tiếp tục triển khai các chương trình xúc tiến thương mại tại những thị trường tiềm năng, đồng thời đẩy mạnh đàm phán và thực thi các hiệp định thương mại. Đến nay, Việt Nam đã có 16 hiệp định thương mại tự do có hiệu lực. Riêng năm 2025, Việt Nam ký thêm hai hiệp định với Senegal và Singapore, tạo thêm dư địa và ưu đãi cho xuất khẩu gạo.

Hoàn thiện khung pháp lý và siết chặt quản lý

Ở góc độ hoàn thiện thể chế, ông Trần Quốc Toản nhấn mạnh: Bộ Công Thương đã trình Chính phủ ban hành Nghị định số 01 năm 2025 và kịp thời ban hành Thông tư số 35. Các văn bản này đã góp phần làm cho thị trường kinh doanh xuất khẩu gạo minh bạch hơn, đặc biệt là các quy định liên quan đến hoạt động xuất khẩu ủy thác.

Ông Toản cho biết, Nghị định 01 và Thông tư 35 đã siết lại và quy định rõ việc ủy thác chỉ được thực hiện giữa các doanh nghiệp cùng có giấy phép, giúp thị trường được tổ chức bài bản hơn và giữ vững uy tín với khách hàng.

Thông tư 35 cũng hướng dẫn doanh nghiệp thực hiện chế độ kê khai, báo cáo trên nền tảng điện tử. Bộ Công Thương đang xây dựng một phần mềm điện tử riêng để doanh nghiệp thực hiện báo cáo định kỳ.

Về dài hạn, Bộ Công Thương đã hoàn thiện và trình Chính phủ một nghị định mới về kinh doanh xuất khẩu gạo. Dự kiến sang năm 2026, Luật Quản lý ngoại thương sẽ được sửa đổi, trong đó có khả năng đưa ngành gạo vào danh mục ngành nghề kinh doanh có điều kiện. Các quy định mới này dự kiến có hiệu lực từ ngày 1/7/2026.

Trong tháng 3/2025, Bộ Công Thương phối hợp các đơn vị liên quan đã kiểm tra 44 doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu gạo tại Đồng bằng Sông Cửu Long, qua đó thu hồi 11 giấy phép vi phạm. Tính chung, Bộ đã thu hồi tổng cộng 14 giấy phép theo quy định Nghị định 107. Hiện nay, cả nước có 154 thương nhân đủ điều kiện và còn hoạt động trong lĩnh vực xuất khẩu gạo.

Tâm An *(t/h)*